

กระทู้ถามที่ ๔๑๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การแก้ปัญหาให้กับประชาชนจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้ได้รับความรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย แต่การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาพบว่า ประชาชนประสบปัญหาความยุ่งยากของการดำเนินการ เช่น ขั้นตอน ระยะเวลา การเรียกเอกสาร และเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามคู่มือ อีกทั้งแนวปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งก็มีความแตกต่างกัน แม้ปัจจุบันมีระบบบริการผ่านออนไลน์หรือดิจิทัล แต่ทางปฏิบัติบางกรณียังคงต้องแสดงเอกสารตัวจริงแก่เจ้าหน้าที่ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง ไม่เป็นการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส และไม่เป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลภาครัฐอย่างแท้จริง จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะมีมาตรการ และแนวทางการปฏิบัติให้กับหน่วยงานราชการอย่างไร เพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะมีแนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๑๐ ร.

ของ นายสุภรณ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง การแก้ปัญหาให้กับประชาชนจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้าพเจ้า นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถามเรื่อง การแก้ปัญหา
ให้กับประชาชนจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องที่ได้รับรายงานจากสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ทราบว่า การอำนวยความสะดวก
แก่ประชาชนเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิรูปการทำงานของภาครัฐ โดยการลดขั้นตอน
และระยะเวลาการให้บริการ ลดภาระด้านเอกสาร รวมถึงการให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อขอรับบริการและเป็นไปตามเจตนารมณ์
ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
โดยมีมาตรการและแนวทางการปฏิบัติในการส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาประสิทธิภาพ
การให้บริการประชาชน ดังนี้

๑. ผลักดันการพัฒนารูปแบบการให้บริการของหน่วยงานของรัฐให้เป็น e-Service
เพื่ออำนวยความสะดวกและลดระยะเวลาในการติดต่อขอรับบริการจากภาครัฐ โดยสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้การขับเคลื่อน e-Service เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดการพัฒนาระบบราชการ
ของส่วนราชการ จังหวัด และองค์การมหาชน ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปี
ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานของรัฐได้มีการพัฒนาช่องทางการให้บริการ e-Service จำนวน ๑,๖๕๕
งานบริการ จาก ๒,๔๒๐ งานบริการ

๒. ผลักดันการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อลดการเรียกสำเนาเอกสาร
ของทางราชการจากประชาชน และลดภาระของประชาชนและผู้ประกอบการ ซึ่งปัจจุบันหน่วยงาน
ของรัฐได้บูรณาการข้อมูลเพื่อเรียกใช้ข้อมูลในการให้บริการประชาชนจากระบบฐานข้อมูลประชาชน
ของหน่วยงานต่าง ๆ ผ่านระบบ Linkage Center โดยมีข้อมูลที่ให้บริการ จำนวน ๒๒๖ รายการ
จาก ๗๕ หน่วยงาน ในส่วนของการเชื่อมโยงข้อมูลนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ได้เชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคลกับหน่วยงานภาครัฐแล้ว จำนวน ๑๖๙ หน่วยงาน

๓. กำกับติดตามการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้มีหนังสือที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๐
ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยการซักซ้อมความเข้าใจและแจ้งแนวปฏิบัติในการดำเนินการ

ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมถึงการมีหนังสือแจ้งเตือนหน่วยงานทุก ๑๕ วัน โดยเฉพาะการเน้นย้ำให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีการไม่ขอสำเนาเอกสารราชการจากประชาชนที่มาติดต่อและประชาชนสามารถแสดงเอกสารหลักฐานหรือสำเนาเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการแสดงเอกสารต้นฉบับตัวจริงแก่เจ้าหน้าที่ได้

๔. ส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบขั้นตอน ระยะเวลาและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการขอรับบริการได้ชัดเจน ให้เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีการบริการในพื้นที่กำหนดให้จัดทำเป็นมาตรฐานคู่มือกลางเพื่อให้การบริการประชาชนเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยปัจจุบันได้มีการเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชนบนศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ www.info.go.th ที่ประชาชนสามารถสืบค้นข้อมูลการติดต่อขอรับบริการได้ จำนวน ๔,๒๘๕ คู่มือ

คำตอบข้อที่ ๒

จากการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ทราบว่า พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายกลางที่ช่วยแก้ปัญหาคงไม่ชัดเจนและความไม่สะดวกต่าง ๆ ของการอนุมัติ อนุญาต ซึ่งบังคับใช้มากกว่า ๘ ปีแล้ว แต่ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ ทำให้ภาครัฐต้องมีการปรับตัวในการพัฒนาบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้และเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตและขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐแก่ประชาชนในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ซึ่งมีหลักการในการปรับปรุงสำคัญ ๑๒ ประเด็น ที่ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับการบริการที่รวดเร็วขึ้น (Faster) ง่ายขึ้น (Easier) ค่าใช้จ่ายที่ถูกลง (Cheaper) และมีความทันสมัย (Smarter) ดังนี้

๑) มีความสะดวกมากขึ้น (Easier)

๑.๑) การขยายขอบเขตการดำเนินการนอกเหนือจากงานบริการที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติอนุญาต เพื่อให้ครอบคลุมงานบริการที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

๑.๒) การให้ผู้อนุญาตมีการทบทวนกฎหมายทุก ๕ ปี ในประเด็นต่าง ๆ เช่น การปรับเปลี่ยนการอนุญาตเปลี่ยนเป็นจดแจ้ง การปรับเปลี่ยนการพิจารณาอนุญาตโดยคณะกรรมการเป็นหัวหน้าหน่วยงาน รวมทั้งให้มีการทบทวนคู่มือสำหรับประชาชนทุก ๒ ปี

๑.๓) การขยายขอบเขตให้ทุกใบอนุญาตสามารถชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาตได้ กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ให้หน่วยงานออกเป็นกฎกระทรวง

๑.๔) การกำหนดให้กรณีที่มีเรื่องใดต้องขออนุญาตจากผู้อนุญาตมากกว่าหนึ่งราย ให้มีการรวมศูนย์อำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับให้เป็นระบบการอนุญาตหลัก (Super License)

๑.๕) การยกเลิกอายุใบอนุญาตเพื่อให้เป็นใบอนุญาตถาวร หรือขยายอายุใบอนุญาตที่น้อยกว่า ๕ ปี เป็นอย่างน้อย ๕ ปี

๑.๖) การแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการจัดตั้งศูนย์รับคำขอกกลางแทนศูนย์รับคำขออนุญาต ซึ่งทำหน้าที่รับคำขอเฉพาะที่ยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้สามารถมอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการศูนย์ดังกล่าวได้

๒) มีความรวดเร็วมากขึ้น (Faster)

๒.๑) การจัดให้มีช่องทางพิเศษแบบเร่งด่วน (Fast Track) ถือเป็นประโยชน์ และเป็นทางเลือกให้กับประชาชนให้ได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ การเพิ่มช่องทางดังกล่าวควรอยู่บนพื้นฐานว่าการให้บริการช่องทางปกติของหน่วยงานต้องมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

๒.๒) การแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการพิจารณาอนุญาตที่ครบกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนแล้ว หากหน่วยงานยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าเป็นการอนุญาตโดยปริยาย

๒.๓) การทดลองประกอบกิจการที่ไม่มีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมในวงกว้างเป็นการชั่วคราวก่อนได้รับใบอนุญาต

๓) มีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper)

๓.๑) การกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องจัดให้มีแบบฟอร์มคำขอ ใบอนุญาต หลักฐานการต่ออายุใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาต เป็นภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาตแล้วแต่กรณีตามที่ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาตร้องขอ

๓.๒) การกำหนดให้กรณีที่ใบอนุญาตหรือหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญ สูญหายหรือถูกทำลาย ไม่ต้องยื่นหลักฐานที่แสดงการแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ

๔) มีความทันสมัย (Smarter)

การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้กฎหมายมีความสอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันในการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเร่งรัดกฎหมายฉบับนี้จะทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความสะดวกรวดเร็วลดภาระค่าใช้จ่ายจากการลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต การปรับเปลี่ยนรูปแบบการอนุมัติ อนุญาตรวมถึงการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะนำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ